

KOKOUSAIKA	Tiistai 9.6.2026 klo 18.00	
KOKOUSPAIKKA	Ylämyllyn seurakuntatalo (Katajapolku 1)	
ASIALUETTELO		
ASIA N:O	LIITE N:O	
1	-	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
2	-	Pöytäkirjantarkastajat
3	-	Työjärjestyksen hyväksyminen
4	1-2	Tilinpäätös 2025
5	-	Kirkkovaltuuston jäsenmäärä valtuustokaudella 2027-2030
6	-	Vaalilautakunta vuoden 2026 seurakuntavaaleihin
7	-	Hautasijamaksut
8	3	Hautausmaiden hoitosuunnitelma
9	-	Tuloveroprosentti vuodelle 2027
10	-	Ilmoitusasiat ja muut asiat
11	-	Kokouksen päättäminen
		 Liperissä 29.5.2026
		 MIKKO KASKINIEMI Mikko Kaskiniemi kirkkovaltuuston puheenjohtaja

PÖYTÄKIRJAN NRO 1/2026
AIKA 9.6.2026 klo 18.00–
PAIKKA Ylämyllyn seurakuntatalo

LÄSNÄ OLLEET
JÄSENET

Kaskiniemi Mikko, puheenjohtaja
Laitinen Marjatta, varapuheenjohtaja
Hartikainen Veli-Pekka
Hiltunen Hilikka
Hyttinen Jouni
Hyttinen Timo
Hyvärinen Pirkko
Issakainen Martti
Jokiniemi Anna-Marja
Kortelainen Lea
Kosonen Juha
Kotkajuuri Kauko
Meronen Juha
Pikkarainen Kati
Hatunen Raija, varajäsen (Hanna-Leena Puhakan tilalla)
Pusa Eeva
Puustinen Osmo
Ratilainen Lassi
Rissanen Kirsi
Rissanen Sanna
Saukkonen-Pietarinen Riikka
Silvennoinen Maija
Suomalainen Anja
Surakka Markku
Vihma Matti
Virnes Jaana
Volmanen Lauri

POISSA Puhakka Hanna-Leena

MUUT LÄSNÄ OLLEET Uimonen Jari, kirkkoherra
Nousiainen Harri, talouspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä

ASIAT § 1–11

ALLEKIRJOITUKSET

Mikko Kaskiniemi puheenjohtaja
Harri Nousiainen pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJA ON TARKASTETTU Liperissä __/__/2026

Matti Vihma pöytäkirjantarkastaja
Jaana Virnes pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA ON OLLUT
YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Yleisessä tietoverkossa seurakunnan kotisivuilla (www.liperin-seurakunta.fi) kohdassa Päätöksenteko ajalla 11.6.–20.7.2026.

Harri Nousiainen
talouspäällikkö

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kv 1 § KL 10 luku 15 § 1 mom. Toimielimen päätösvaltaisuus:
”Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia. ...”

KJ 3 luku 28 § Kirkkovaltuuston koolle kutsuminen:

”Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kokouksen kutsuu koolle kirkkoneuvoston puheenjohtaja.

Ensimmäisen kirkkovaltuuston kokouksen kutsuu koolle kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes kirkkovaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.

Kirkkovaltuusto on kutsuttava koolle, jos piispa, tuomiokapituli tai kirkkoneuvosto sitä vaatii tai vähintään neljännes valtuutetuista on kirjallisesti esittänyt koolle kutsumista ilmoittamansa asian käsittelemistä varten.”

KJ 3 luku 29 § Kutsu kirkkovaltuuston kokoukseen:

”Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka, ja siihen on liitettävä asialuettelo. Kokouskutsu on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta ilmoitettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos seurakunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat kutsuttavien käytettävissä.

Kirkkolain 11 luvun 1 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa kutsu kirkkovaltuuston kokoukseen voidaan toimittaa muulla tavoin.

Kirkkovaltuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa, jos asia on kiireellinen eikä tarkoita uutta määrärahaa tai entisen korottamista. Jos asia on päätetty siirtää käsiteltäväksi jatkokokouksessa, uutta kokouskutsua ei tarvita.”

Todetaan, että kokouksen ajankohdasta ja paikasta sekä kokouksen asialuettelon ja tarkastetun pöytäkirjan nähtävillä olosta, on tiedotettu seurakunnan kotisivuilla 29.5.–9.6.2026. Kokouskutsu asialuetteloineen ja esityslista on lähetetty kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille 29.5.2026.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

PÄÄTÖS:

PÖYTÄKIRJANTARKASTAT

Kv 2 § PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Valitaan kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat Matti Vihma ja Jaana Virnes.

PÄÄTÖS:

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kv 3 § PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS:

TILINPÄÄTÖS 2025

Kirkkoneuvosto 26.3.2026:

Kn 16 § Liperin seurakunnan tilinpäätös vuodelta 2025 on valmistunut. Tilinpäätös 2025 on liitteenä 1.

Vuoden 2025 ulkoiset toimintatuotot olivat 465.174,18 € ja ulkoiset toimintakulut 3.217.362,67 €. Vuosikate oli 98.765,26 € eli 9,80 € / seurakunnan jäsen. Tilikauden alijäämä oli 532.760,66 €. Suuren alijäämän selittää joulukuussa 2025 tehty päätös poistosuunnitelman päivytyksestä takautuvasti vuoden 2025 alusta lukien.

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi. Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle

- 1) että kirkkovaltuusto päättää tilintarkastuskertomuksen perusteella tilikauden 1.1.–31.12.2025 tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille
- 2) että tilikauden tulokseen tehdään kirjaus poistoeron vähennyksestä 17.760,04 €
- 3) että tilikauden alijäämä 532.760,66 € siirretään omaan pääomaan Tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 9.6.2026:

Kv 4 § Tilinpäätös 2025 on liitteenä 1. Tilintarkastuskertomus on liitteenä 2.

PÄÄTÖS:

KIRKKOVALTUUSTON JÄSENMÄÄRÄ VALTUUSTOKAUDELLA 2027–2030

Kirkkoneuvosto 21.4.2026:

Kn 29 § Kirkolliskokous päätti marraskuussa useista kirkkojärjestyksen (657/2023) muutoksista, jotka tulivat voimaan 1. päivänä tammikuuta 2026. Muutoksilla laajennettiin seurakuntien ja seurakuntayhtymien omaa harkinta- ja päätösvaltaa koskien seurakuntavaaleilla valittavien toimielinten kokoa sekä läsnäolo- ja puheoikeutta seurakunnan ja seurakuntayhtymän toimielimissä.

Kirkkojärjestyksen säännöksiä seurakuntavaaleilla valittavien kirkkovaltuuston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston kokoonpanoista muutettiin siten, että säännöksissä säädetään ainoastaan toimielimien vaaleilla valittavien jäsenten vähimmäismäärästä. Jäsenten vähimmäismäärä määräytyy seurakunnan tai seurakuntayhtymään kuuluvien seurakuntien yhteisen vaalivuoden alussa läsnä olevien jäsenten lukumäärän perusteella. Seurakunta tai seurakuntayhtymä voi seurakuntavaalivuoden keväällä, viimeistään ennen kesäkuun loppua päättää säädettyä suuremmasta toimielimen koosta. Samalla kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkovaltuuston säädettyjä jäsenmääriä on tarkistettu hie-man alaspäin. Ensimmäistä kertaa uusia säännöksiä sovelletaan siten seurakuntavaalivuonna 2026.

Kirkkojärjestyksen 3 luvun 26 §:ssä säädetään kirkkovaltuuston jäsenmäärästä. Tammikuussa 2026 voimaan tulleen säännöksen mukaan kirkkovaltuuston jäsenmäärästä päättää kirkkovaltuusto. Valtuuston jäseniä valitaan pariton lukumäärä seurakunnan vaalivuoden alussa läsnä olleiden jäsenten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Seurakunnan jäsenmäärä	Jäseniä vähintään
2 000 tai vähemmän	9
2 001–4 000	13
4 001–7 000	17
7 001–10 000	21
10 001–20 000	25
20 001–50 000	29
50 001–80 000	39
yli 80 000	45

Kirkkovaltuuston jäsenmäärä on säädetyn mukainen, jollei väistytvä kirkkovaltuusto tee seurakuntavaalivuoden keväällä päätöstä vähimmäismäärää suuremmasta jäsenten lukumäärästä. Jäsenmäärän tulee tällöinkin olla pariton, jotta kirkkovaltuuston kokoontuessa täysilukuisena ei äänestettäessä syntyisi tasaäänilanteita. Kirkkovaltuuston tulee jatkossa tehdä päätös toimielimen jäsenmäärästä myös silloin, kun se haluaa muuttaa aiemmin tehtyä päätöstä. Siten esimerkiksi kirkkovaltuuston edellisen vaalin yhteydessä tekemä päätös säädettyä suuremmasta kirkkovaltuuston jäsenmäärästä on voimassa myös seuraavissa vaaleissa, jollei asiasta tehdä uutta päätöstä. Tehty päätös tulee ilmoittaa hiippakunnan tuomiokapituliin vaalivuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Uuden sääntelyn tavoitteena on lisätä seurakuntien ja seurakuntayhtymien päätösvaltaa vaaleilla valittavien toimielinten jäsenmäärän suhteen, jolloin toimielinten koossa voidaan ottaa huomioon paikalliset erityispiirteet ja mahdollinen tuleva jäsenkehitys. Tavoitteena on myös mahdollistaa seurakunnan tai seurakuntien jäsenten sekä seurakunnan eri osa-alueiden riittävän edustuksellisuuden turvaaminen. Säädetyn jäsenmäärän vähentämisellä muun muassa kirkkovaltuustossa pyritään myös edistämään demokratian toteutumista siten, että seurakunnissa ei olisi tarvetta sopuvaaleihin.

1.1.2026 Liperin seurakunnassa oli 10 074 jäsentä.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että Liperin seurakunnan kirkkovaltuustoon kaudelle 2027–2030 valitaan 25 jäsentä.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 9.6.2026:

Kv 5 § **PÄÄTÖS:**

VAALILAUTAKUNTA VUODEN 2026 SEURAKUNTAVAALEIHIN

Kirkkoneuvosto 21.4.2026:

Kn 30 § Kirkkolaki 9 luku 16 § 1–2 mom.:

”Seurakuntavaalien toimittamista ja 10 §:n 1 momentissa mainittujen toimielinten muodostamista varten kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto asettaa vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään viisi varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan.

Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto voi päättää, että seurakunta jaetaan äänestysalueisiin, jolloin vaalilautakunta jakautuu jaostoihin. Jaosto on päätösvaltainen kolmijäsenisenä. Jaoston tehtävänä on huolehtia äänestyksen toimitamisesta äänestysalueella.”

Kirkkolaki 9 luku 16 § 4 mom.:

”Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisolla tarkoitetaan avio- puolisoa sekä ehdokkaan kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä.”

Kirkkojärjestys 9 luku 2 § 1–2 mom.:

”Vaalit toimittaa seurakunnan vaalilautakunta, joka tulee asettaa viimeistään vaalivuoden toukokuussa. Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta valitsee ensimmäisessä kokouksessaan varapuheenjohtajan.

Jos seurakunta on jaettu äänestysalueisiin, vaalilautakuntaan on valittava niin monta jäsentä, että vaalilautakunta voi jakautua kirkkolain 9 luvun 16 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin päätösvaltaisiin jaostoihin. Jaoston tehtävänä on huolehtia äänestyksen käytännön toteuttamisesta äänestysalueella. Jaosto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan. Jaostoihin sovelletaan muutoin, mitä vaalilautakunnasta säädetään.”

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että

- 1) seurakuntaa ei jaeta äänestysalueisiin; seurakunta panostaa ennakkoäänestykseen ja vaalipäivänä järjestetään äänestyspaikalle kuljetus
- 2) kirkkovaltuusto asettaa vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä sekä viisi varajäsentä
- 3) kirkkovaltuusto nimeää vaalilautakunnan puheenjohtajan.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 9.6.2026:

Kv 6 § PÄÄTÖS:

HAUTASIJAMAKSUT

Kirkkoneuvosto 21.4.2026:

Kn 34 § Kirkkolaki 3 luku 36 §:

”Hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määräämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaustoimessa perittäviin maksuihin sovelletaan lisäksi hautaustoimilain 6 §:ää.

Kirkkovaltuusto päättää haudoista perittävistä maksuista.”

Hautaustoimilaki 2 luku 6 §:

”Hautaustoimessa perittävät maksut Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä voi periä maksuja hautasijan luovuttamisesta, hautaamiseen liittyvistä palveluista ja haudan hoidosta. Maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset.

Tässä pykälässä tarkoitettujen maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle.

Seurakunta tai seurakuntayhtymä voi 2 momentin estämättä myöntää kokonaan tai osittain vapautuksen 1 momentissa tarkoitetuista maksuista, jos vainaja on ollut rintamaveteraani, tai siihen rinnastettavasta syystä. Maksuvapaus voi koskea myös edellä tarkoitettun henkilön puolisoa.”

Kirkkovaltuusto hyväksyi 25.1.2022 (13 §) nykyiset hautasijamaksut seuraavasti:

	Liperin/Heinäveden kunnan jäsen	Ulkopaikka- kuntalainen
Arkkusija (hautaoikeus 40 v.)	150 €	450 €
Arkkusija Liperin uuden hautausmaan ns. palkkialueella (hautaoikeus 40 v.)	250 €	600 €
Urnahauta Liperin keskimmäisen hautausmaan urna-alueella (hautaoikeus 40 v.)	100 €	200 €
Urnahauta muistolehdossa	100 €	200 €
Hautaoikeuden jatkaminen	4 €/vuosi	8 €/vuosi

Veteraanitunnuksen omaavalle ja hänen puolisolleen hautasija on ilmainen.

Kerros- eli syvähautauksessa arkkusijamaksu käsittää kaksi päällekkäistä hautasijaa.

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto hyväksyy hautasijamaksut 10.6.2026 alkaen seuraavasti:

	Liperin/Heinäveden kunnan jäsen	Ulkopaikka- kuntalainen
Arkkusija (hautaoikeus 40 v.)	400 €	700 €
Arkkusija palkkialueella (hautaoikeus 40 v.)	550 €	850 €
Urnahauta urna-alueella (hautaoikeus 40 v.)	150 €	300 €
Urnahauta muistolehdossa tai sirottelualueella	100 €	200 €
Hautaoikeuden jatkaminen 25 v.	200 € (8 €/vuosi)	200 € (8 €/vuosi)

Veteraanitunnuksen omaavalle ja hänen puolisolleen hautasija on ilmainen.

Kerros- eli syvähautauksessa arkkusijamaksu käsittää kaksi päällekkäistä hautasijaa.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 9.6.2026:

Kv 7 § **PÄÄTÖS:**

HAUTAUSMAIDEN HOITOSUUNNITELMA

Kirkkoneuvosto 2.6.2026:

Kn 44 § Kirkkojärjestys 3 luku 58 §: Hautausmaan hoitosuunnitelma
”Hautausmaalle on laadittava hoitosuunnitelma, jossa määritellään seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja esitetään hautausmaan vuosittaiset hoitotoimenpiteet sekä pidemmällä aikavälillä toteutettavat kunnostustyöt.”

Ehdotus hautausmaiden hoitosuunnitelmaksi on liitteenä 3.

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto hyväksyy hautausmaiden hoitosuunnitelman liitteen 3 mukaisesti.

PÄÄTÖS:

Kirkkovaltuusto 9.6.2026:

Kv 8 § **PÄÄTÖS:**

TULOVEROPROSENTTI VUODELLE 2027

Kirkkoneuvosto 2.6.2026:

Kn 46 § Kirkkolaki 6 luku 2 § Kirkollisvero:

”Seurakunnan jäsenen tulee osallistua seurakunnan, seurakuntayhtymän ja kirkon tehtävien rahoittamiseen maksamalla kirkollisveroa. Kirkollisveron perusteista ja kirkollisverosta vapauttamisesta säädetään evankelis-luterilaisten seurakuntien jäsenten velvollisuudesta suorittaa veroa seurakunnalle annetussa laissa (1013/2012). Kirkollisverosta vapauttamisesta päättää kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkoneuvosto.

Kirkollisverolla katetaan se määrä, joka kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän talousarvion mukaan tarvitaan muiden tulojen lisäksi menojen suorittamiseen. Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella.”

Liperin seurakunnan tuloveroprosentti on ollut vuodesta 2002 lähtien 1,6.

Kirkollisverokertymän määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, työllisyystilanne, kirkollisveroprosentin suuruus, seurakunnan jäsenten ansiotulojen ja eläketulojen kehitys ja niitä saavien määrä.

Vuoden 2025 lopussa seurakunnan jäsenmäärä oli 10 074. Jäsenmäärä väheni edellisvuodesta 2,03 %. Vuonna 2025 kirkollisverotuloja kertyi 2 854 537 € eli 283 €/jäsen.

Kirkkohallituksen jäsenmääräennusteessa vuosille 2025–2040 Liperin seurakunnan jäsenmäärän ennakoidaan v. 2030 olevan 9 028 ja v. 2040 vain 7 367. Huhtikuun 2026 lopussa jäsenmäärä oli 10 032.

Vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmassa vuoden 2027 kirkollisverokertymäksi on arvioitu 3 022 000 €. Kyseinen arvio on laskettu 1,6 tuloveroprosentilla.

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto vahvistaa vuoden 2027 tuloveroprosentiksi 1,60.

PÄÄTÖS:

Kirkkovaltuusto 9.6.2026:

Kv 9 § **PÄÄTÖS:**

ILMOITUSASIAT JA MUUT ASIAT

Kv 10 § - Kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston pöytäkirjat ovat seurakunnan kotisivuilla (www.liperinseurakunta.fi) kohdassa Päätöksenteko.

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Kv 11 § Puheenjohtaja päättää kokouksen. Valitusosoitus liitetään pöytäkirjaan.

VALITUSOSOITUS

Liperin seurakunta
Kirkkovaltuusto
9.6.2026 1–11 §

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 1-3, 10–11

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
 - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
 - 150 000 € (rakennusurakat);
 - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
 - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
 - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymättömän asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Liperin seurakunta

Käyntiosoite: Pappilantie 1, 83100 Liperi

Postiosoite: Pappilantie 1, 83100 Liperi

Sähköposti: liperi.kirkkoherranvirasto@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämisspäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolojen päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 4–9

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-asiakaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettuna kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelinvaihe: 029 56 43300
Faksi: 029 56 43314
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1020/2024) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 € ja markkinaoikeudessa 2 400 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 880 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 7 300 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.